

Ingediend via www.internetconsultatie.nl
Ministerie van Justitie en Veiligheid

3

Den Haag, 19 januari 2023

dossiernummer:

uw kenmerk:

telefoonnummer:

e-mail:

Betreft: wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van het strafmaximum voor deelneming aan een terroristische organisatie

Geachte minister,

Bij brief van 28 november 2022 heeft u de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) ter consultatie voorgelegd de 'wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van het strafmaximum voor deelneming aan een terroristische organisatie'. De NOvA voldoet graag aan uw verzoek en heeft zijn adviescommissie strafrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad

bijlage: advies van de adviescommissie strafrecht

Bezoekadres
Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	algemene raad
Van:	Wetgevingsadviescommissie strafrecht (ACS)
Datum:	17 januari 2023
Betreft:	verhoging strafmaximum deelneming terroristische organisatie

SAMENVATTING

Conclusie

Het voorstel ziet op het verhogen van het strafmaximum voor deelneming aan een terroristische organisatie, van 15 naar 20 jaar. Uit de toelichting blijkt dat deze verhoging is ingegeven door de wens het laakbare van dit delict te benadrukken. In de toelichting is echter niet onderbouwd waarom het huidige strafmaximum niet toereikend zou zijn. Niet blijkt dat thans veelvuldig de maximale straf wordt opgelegd of geëist en dat dus in de praktijk behoefte bestaat aan een hoger maximum. Ook blijkt niet dat het huidige maximum niet voldoende recht doet aan de strafdoelen, zoals preventie middels een afschrikwekkende werking of vergelding. De ACS concludeert dan ook dat de noodzaak tot dit voorstel niet blijkt.

Kernpunten

- *De noodzaak tot het voorstel blijkt niet, althans onvoldoende*

CONSULTATIEREACTIE

Dat feiten met een terroristisch oogmerk en motief doorgaans zeer ernstige en laakbare feiten zijn en dat het belangrijk is dit ook in het strafmaximum tot uiting te laten komen, staat buiten kijf en wordt ook door de ACS onderschreven.

Het voorliggende voorstel verhoogt het strafmaximum voor deelname aan een terroristische organisatie van 15 naar 20 jaar, overeenkomstig de afspraken in het coalitieakkoord. Uit de toelichting op het voorstel blijkt dat de reden voor de verhoging is gelegen in het steviger tot uitdrukking brengen van de strafwaardigheid en verwijtbaarheid van dit delict.

In de toelichting wordt verder nog uitgebreid aandacht besteed aan de aanzuigende werking die terroristische organisaties op jongeren hebben, mede door het gebruik van social media. De koppeling met de verhoging van het strafmaximum ontbreekt echter. Niet blijkt dat die verhoging bijdraagt aan generale preventie. Ook overigens blijkt niet dat het huidige maximum de strafdoelen tekortdoet. Voorts blijkt uit de toelichting niet dat het huidige strafmaximum in de maatschappij als te laag wordt gezien.

Dat nu bij een vervolging voor deelname aan een terroristische organisatie veelvuldig het maximum wordt geëist of opgelegd blijkt eveneens niet. Dat er in de praktijk behoefte bestaat aan deze verhoging wordt ook in de toelichting niet gesteld.

Dit terwijl een vervolging voor deelname aan een terroristische organisatie regelmatig gepaard gaat met vervolging voor andere delicten. Bij delicten waar al een hogere straf op gesteld is dan het thans geldende maximum voor deelname aan een terroristische organisatie, maakt deze wijziging in de praktijk geen verschil. Ook als sprake is van vervolging voor delicten met een lager

strafmaximum, zoals 96 lid 2 en 134a Sr, is het gelet op de samenloopregeling onder de huidige wetgeving steeds mogelijk voor het geheel aan feiten een straf van minimaal maximaal 20 jaar op te leggen. Het strafmaximum dat in concrete zaken kan worden opgelegd is in de praktijk dus vaak al hoger. Als gezegd blijkt bovendien niet dat bij een vervolging voor enkel de deelname aan terroristische organisatie het huidige maximum niet toereikend is.

De ACS meent dat uit de toelichting op het wetsvoorstel vooral blijkt van een hoog symbolisch gehalte van deze voorgenomen wijziging. Dat rechtvaardigt deze wetswijziging onvoldoende. Geadviseerd wordt dit voorstel achterwege te laten of in ieder geval van een betere motivering te voorzien waar het de noodzaak van dit voorstel betreft.